

“ Waterkwaliteit en visbestand in het Schulensmeer anno 2026 “

In de plannen van de jaren '70 voor het uitgraven van het Schulensmeer voor de aanleg van de E314, werd er amper rekening gehouden met ecologische waarden. De oevers werden steil afgegraven. En de zanddepots die werden aangelegd, zijn nu helemaal overgroeid met wilgen.

De zanddepots en het grote eiland worden afgegraven tot net onder het waterpeil. De grond wordt ter plaatse gebruikt om de oeverzones van het meer minder diep te maken. Hierdoor krijg je een combinatie van zachtglooiende oevers en een grote ondiepe zone in en rond het meer. In die ondiepe zone zal zich een rietmoeras ontwikkelen, waar vogels zoals roerdomp, woudaap, bruine kiekendief en blauwborst zich thuis voelen. Het rietmoeras wordt doorsneden door een netwerk van grachten en ondiep open water. Dit zijn ideale paaipplaatsen voor heel wat vissoorten zoals grote modderkruiper en snoek.

1. Waterkwaliteit

[Zie: Integraal Waterbeleid – Demerbekken – Wateruitvoeringsprogramma – Bekkenbestuur 11 juni 2025] en [Zie: Integraal Waterbeleid – Demerbekken – Visie en acties]

De Demer (III-IV), het Zwart Water en het Schulensmeer zijn een speerpuntgebied klasse 3. Het gebied heeft enkel nog natuurlijk herstel nodig om na 2027 de goede ecologische toestand te kunnen bereiken.

Op basis van de beschikbare gegevens haalt het Schulensmeer volop de waterkwaliteitsnorm voor fytoplankton en helemaal niet de norm voor fyto bentos (kiezelwieren). Voor andere biologische parameters zijn er minder recente gegevens. De norm voor vis werd in het verleden wel bijna behaald. Voor fosfor scoort het Schulensmeer ontoereikend, voor stikstof goed.

Webbekomsbroek en Schulensbroek, hét waterveiligheidscentrum van het Demerbekken, combineren beide een traditioneel wachtbekken met belangrijke ecologische waarden. Het Schulensmeer vormt ook één van de onthaalpunten van/tot De Wijers.

Voor het wachtbekken van het Schulensbroek worden de veiligheidsvoorzieningen verder geoptimaliseerd en wordt de vernatuurlijking van de oevers van het Schulensmeer uitgewerkt. Door dit project wordt plantengroei aan en in het Schulensmeer gestimuleerd, hetgeen, samen met een algemene verbetering van de waterkwaliteit, een positief effect kan hebben op het meer.

In het ruimere gebied van het Schulensbroek wordt de waterkwaliteit van de waterlopen en sloten verbeterd door gerichte acties. De natuurlijke overstromingsdynamiek wordt hersteld door een trage(re) waterafvoer, het versterken van het contact tussen waterloop en omgeving en het verbeteren van het retentievermogen van waterlopen, sloten en poelen. Het herstel van het rivierecosysteem sluit hierop aan en omvat het herstel/verbeteren van structuurkwaliteit en